GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI DE LUCRU.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 franci.

ANULŬ XLVII.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.
ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 52. *Vinerĭ în 20 Aprile (2 Maiŭ)* **1884.**

Brașovŭ în 19 Aprile (1 Mai).

Întrunirile alegĕtorilorŭ noștri cu câtŭ sunt mai dese, mai numerόse și mai seriόse și cu câtŭ este mai mare numĕrulŭ ómenilorŭ din poporŭ, care iea parte la ele, cu atâtŭ mai multă neplăcere și mâniă cășunéză adversarilorŭ noștri. Ei ne credeau cu desĕvêrșire bătuțĭ, desbinațĭ și risipițĭ în urma lovirilorŭ ce amŭ avutŭ sĕ le suferimŭ. Cu ajutorulŭ unorŭ mamelucĭ guvernamentalĭ credeau, că ne vorŭ scóte din opositiune și ne vorŭ silí se ne aruncămŭ la piciórele marelui mandarinŭ din Pesta.

S'au înșelatŭ și, ce e mai frumosŭ, ei înșișĭ vinŭ a recunósce acésta în organele lorŭ. Românii nu numai că nu sunt „striviţĭ la părete,“ cum voia d-lŭ Tisza se fie, dér încă cu mai multă energiă și seriositate ca orĭ și cândŭ sĕ adună fruntașii împreună cu poporulŭ sfătuindu-se, că ce se facă și cum sĕ se pórte ca sĕ nu strice, ci se foloséscă numai causei naționale, ce le zace la inimă așa de multŭ.

Este acésta o aparițiune din cele mai îmbucurătóre pentru noi și mânia nedumerită, cu care ne întimpină adversarii noștri din nou, pentru că ne adunămŭ și ne consultămŭ, dovedesce destulŭ de vĕditŭ însemnătatea și puterea poporului românŭ.

Amŭ ḍisŭ póte prea puținŭ: „mâniă,“ adversarii noștri sunt împinșĭ de-o pasiune multŭ mai cumplită și periculósă, căcĭ îșĭ i-au refugiulŭ la insultele cele mai miserabile. Așa ceva póte produce numai ura; ura fanatică a omului turbatŭ; ura de care sĕ încércă din nou a ne acusá pe noi ca sĕ-șĭ pótă mulțumi semțulŭ despoticŭ de rĕsbunare. Aceea-șĭ fóie, care sĕ aruncă cu tótă furia ei selbatică asupra junimei române din Clușiŭ, pentru că a felicitatŭ ḍiarulŭ nostru din incidentulŭ aparițiunei sale cuotidiane, „Ellenzék“ strigă acum în gura mare, că adunările alegĕtorilorŭ noștri sunt numai nisce conventicule nebune, unde se desfășură stégulŭ urei de rassă, și de aceea cere intervențiunea organelorŭ administrative și poliţiane.

Ăsta-i liberalismulŭ ungurescŭ, astea sunt principiele unei foi Kossuthiane, care se dă înaintea Maghiarilorŭ de luptătóre pentru libertate în contra reacțiunei, ce-o prepară d-nu Tisza cu patronii sĕi din Viena!

Ca se nu cumva sĕ crédă cineva, că esagerămŭ, punemŭ în vederea cetitorilorŭ numai unŭ pasagiu din espectorările lui „Ellenzék“ asupra adunărilorŭ nóstre.

„In aceste adunărĭ — ḍice fóia maghiară — nu se luptă principiu contra principiu, ci poporŭ contra poporŭ. Motivulŭ mișcărilorŭ e ura, nu însĕ scopulŭ de a sĕ înțelege mutualŭ. Românii se depărtară dela întrunirĭ ducêndŭ cu sine sĕmțeminte de ură. Ómenii fără de consciință și-au ajunsŭ scopulŭ, deșteptândŭ în toţĭ antipatia contra Ungurilorŭ. Și țĕranulŭ ține minte ce aude. Așa va ține minte și discursurile auḍite ici și colo contra Ungurilorŭ. Décă unŭ țĕranŭ aude asemenea discursurĭ dela unŭ cărturarŭ românŭ se îngâmfă și le reproduce și elŭ în cârciumă.“

....„In locŭ de a luptă pentru principii adunările române au desfășuratŭ stégulŭ urei de rassă....“

Nicĭ nu se póte altfelŭ într'unŭ statŭ unde tóte mergŭ anapoda și pe dosŭ. Se înțelege, noi Românii ceremŭ sĕ fimŭ și noi împărtășițĭ cu bunătățile țĕrei, sĕ avemŭ și noi drepturĭ și libertate, limbă, lege și patriă. Asta'i, după mintea adversarilorŭ noștri, ură de rassă pentru că a nu admite, că numai gintea maghiară póte avé limbă lege și patriă în acestŭ statŭ, însémnă a-o urî, a nu-o iubì, a nu voĭ ca ea se fiĕ tare și mare. Numai Ungurulŭ pórtă o „luptă de principiu,“ pentru că numai unŭ principiu esistă în acestŭ statŭ, principiulŭ ca elŭ se domnéscă esclusivŭ. Alegĕtorii românĭ, carĭ au ținutŭ numerósele adunărĭ din septĕmânile aceste nu și-au plecatŭ capulŭ dinaintea acestui principiu alŭ absolutismului constituționalŭ ungurescŭ; ei ținŭ că și Românulŭ are dreptŭ a vorbi unŭ cuvêntŭ când se tractéză de binele și viitorulŭ țerii și a locuitorilorŭ ei. Alegĕtorii românĭ n'au făcutŭ prin urmare pe voia celorŭ din principiu despoți și de aceea alegătorii românĭ au binemeritatŭ pentru patriă.

Scirĭ telegrafice.

(Serviciulŭ particularŭ alŭ »Gazetei Transilvanieĭ.«)

Pesta, 1 Maiu. — Comisiunea de trei a camerii magnaților a primitŭ proiectulŭ industrialŭ, mâne depune raportul. Chiar în cursul sĕptĕmânei acesteia va intra în discuțiune. Ministrul președinte primesce mâne o deputațiune de 108 membriĭ din Oradia mare oferindu'i candidatura.

Londra, 1 Maiu. — Camera comunelorŭ respinse bilulŭ (proiectulŭ), combătutŭ de guvernŭ, care legalisá arderea cadavrelorŭ.

Heidelberga, 1 Mai, — Părechea princiară de corónă a Germaniei a sositŭ aci ca sĕ viziteze pe Impĕrătésa Elisaveta.

Madridŭ, 1 Maiu. — Oficeri din stațiunea de depou Santocolona, carĭ voiau sĕ revolte țéra, aŭ fostŭ arestațĭ. Căpitanulŭ Mangado fu ucisŭ banda împrăștiată și Spania scăpată de insurgențĭ.

Felicitărĭ la adresa nóstră.

Rocna vechiă în ḍiua inviării dreptății
eterne la 20 Aprile 1884.

Onorată Redacțiune!

Inteligința română din bĕtrânulŭ Roconium dela isvórele Someșului mare împărtășesce cu deosebită plăcere bucuria generală ce se manifestă în inima fiecărui Românŭ adevĕratŭ la scirea importantă, că iubita nóstră »Gazetă« a devenitŭ ḍiarŭ cuotidianŭ.

Vĕ felicitămŭ din adênculŭ inimei pentru fericita ideă și ve dorimŭ succesele cele mai îmbucurătóre.

Dée Dumneḍeŭ ca stindardulŭ ce'lŭ faceți sĕ fâlfâie cu atâta mândriă se întrunéscă pe toțĭ fiii națiunei în lupta pentru drepturile și interesele ei de viață. Aderândŭ întru tóte la principiele, de carĭ e condusă »Gazeta« și aprobândŭ ținuta ei demnă și bravă în apărarea causei nóstre vitale față de cutropirea inimicilorŭ, urămŭ onorabilei Redacțiunĭ unŭ întreitŭ »sĕ trăiéscă!«

Inainte cu Dumneḍeu și națiunea va urmá.

Clemente Lupșaiu, parochulŭ Rocnei; **Zacharia Popŭ**, proprietarŭ; **Gerasimŭ Domide**, preotŭ; **Pantelimonŭ Domide**, căpitanŭ c. r. în pens.; **Florianŭ Porcius**; **Avacom Anca**; **Macarie Popŭ**, directorŭ reg. de cancel. în pens.

Oradea, 26 Aprile.

Ca creștinĭ ne rugămŭ pentru pânea de tóte ḍilele; ca Românĭ, după cinciḍecĭ de anĭ ai jurnalisticei nóstre, amŭ ajunsŭ se avemŭ și pânea intelectuală de tóte ḍilele. 'Țĭ gratulezŭ ca unuia dintre primii operarĭ ai națiunei!

Ios. Romanu.

Doboli infer. 15 Aprile.

Domnule Redactorŭ!

Auḍindŭ îmbucurătórea veste, că pré prețuitulŭ ḍiarŭ ce redactațĭ, »Gazeta Transilvaniei,« s'a făcutŭ ḍiarŭ cotidianŭ, vĕ felicitŭ pentru sacra întreprindere, prin care ațĭ apĕratŭ unŭ șirŭ lungŭ de anĭ interesele apăsatei nóstre națiunĭ române; dee ceriulŭ ca lupta-vĕ dréptă se fie încoronată cu succesulŭ celŭ mai strălucitŭ.

Iónŭ Popoviciŭ.

Mulțămindŭ din totŭ sufletulŭ pentru aceste încuragiătóre doveḍĭ de simpatiă, dorimŭ ca urările, ce ni se facŭ sĕ fiĕ făcute într'unŭ césŭ bunŭ!

„Ellenzék“ dela 21 Aprile, scrie următórele rêndurĭ pline de înverșunare, pentru motivulŭ că tinerimea din Clușiŭ a îndrăsnitŭ a ne felicitá:

„Drepturile răpite.“

Tinerimea română din Clușiŭ asemenea felicită »Gazeta Transilvaniei,« pentru motivulŭ că apare în tóte ḍilele, ḍicêndŭ că »Resultatulŭ luptei sĕ fie recâștigarea drepturilorŭ răpite.“

Écă ce ḍice »Gazetei« tinerimea română din Clușiŭ.

Atâtŭ tinerimei câtŭ și »Gazetei« trebue sĕ le dămŭ însĕmnĕtate mare. Dar cea mai mare importanță trebue sĕ punemŭ pe cuvintele esprimate de tinerime.

E lucru cunoscutŭ, că Gazeta represintă o direcțiune anticonstituțională. Ea represintă unŭ resboiu pasivŭ față cu alcătuirile legislațiunii ungurescĭ. Pentru ea nu esistă dietă la Budapesta, nicĭ uniune, nicĭ națiune de statŭ, ea cunósce o »Transilvaniă« pe basa legilorŭ aduse în dieta dela Sibiiŭ în anulŭ 1863/4.

Cu unŭ cuvêntŭ: ea represintă absolutismulŭ față cu constituționalismulŭ.

Și care e tendința ei? Lucru fórte naturalŭ: a rĕsturná constituțiunea ungurécă de astăḍĭ, și a o înlocuĭ cu starea dela 1863/4; a rĕsturná uniunea aprobată și întărită de corónă; a distruge organismulŭ statului Ungurescŭ cu scopŭ ca, Ardélulŭ devenindŭ autonomŭ, Românii basațĭ pe numĕrulŭ lorŭ celŭ mare sĕ ajungă atotŭ puternicĭ.

Acésta o voesce acea partidă, care dă ființă și pâne »Gazetei.«

Ei bine! Acuma sĕ vedemŭ, cum stămŭ cu tinerimea română din Clușiŭ.

O mare parte din acésta tinerime suntŭ studențĭ ai Universității nóstre.

Nu le vomŭ înșirá numele, pentru că într'adevĕrŭ la mulțĭ dintre ei li-amŭ puté creá o posițiune fórte neplăcută.

Tinerimea acésta e înzĕstrată cu tóte cunoscințele ómenilorŭ învĕțațĭ, și are prin urmare putere de viéță, fiindŭ instruită și educată astfelŭ, ea este chiămată, ca, mâne, poimâne sĕ fie leadĕrii (conducătorii) poporului.

Și Românulŭ, cândŭ va fi strîmtoratŭ, va cere sfatulŭ ei:

Sânge din sângele poporului curge prin vinele acestei tinerimĭ, și poporulŭ îșĭ va respectá sângele sĕu.

Tinerimea acésta a fostŭ crescută în mânĭ ungurescĭ, a învĕțatŭ în scolĭ ungurescĭ; cunoscințele mai înalte asemenea le dobêndesce la Universitate ungurécă. În curêndŭ, séu chiar mâne, acéstă tinerime va păși în viéța publică, va ieși de sub controlulŭ ungurescŭ și mai multŭ nu vomŭ mai avé nicĭ o influință asupra ei. Și acésta tinerime, acésta, care are deja vederea sa propriă felicită »Gazeta,« vorbindŭ de drepturile răpite ale Românilorŭ.

In fața acestei împrejurărĭ e cu neputință a nu ne întrista!

Cine a greșitŭ? Cine e rĕspunḍĕtorŭ de simțĕmintele acestei tinerimĭ? Cine a negligeatŭ de a deșteptá iubirea de patriă în aceste pepturĭ tinere? Cine i-a crescutŭ astfelŭ, ca statulŭ maghiarŭ sĕ li sĕ pară că-i încătușéză?

În adevĕrŭ trebue sĕ ne întristămŭ vĕḍêndŭ acéstă stare de lucrurĭ desperată. Tinerii ieșindŭ de pe băncile scólei ungurescĭ îșĭ începŭ viéța publică prin a distruge constituțiunea statului! Mai bine dar fie-care scólă sĕ alunge din sînulŭ sĕu pe tinerii românĭ și sĕ rĕmâiă stupiḍĭ, decâtŭ sĕ-i créscă, sĕ-i lumineze, dându-le prin

acésta unŭ cuţitŭ în mână, şi dicêndu-le: »Ecă acestŭ cuţitŭ e ascuţitŭ! poţĭ ucide cu elŭ! Du-te tinere şi distruge!«

»Dreepturĭ răpite!« Astfelŭ esclamă tinerimea care şi-a dobênditŭ tóte cunoscinţele în scólele nóstre maghiare, ca sĕ susţie, că Românulŭ e jăfuitŭ de Ungurŭ, şi că drepturile răpite trebue recăştigate.

Tinerimea acésta salută orĭ-ce luptă în acésta direcţiune.

Ciudată prevestire! Ar fi timpulŭ sĕ chibzuimŭ, sĕ privimŭ în jurŭ şi sĕ cercetămŭ, cine aţiţă în tinerime aceste idei înspăimêntătóre? Care sunt causele ce contribuescŭ la deşteptarea acestui sîmţŭ de rĕsbunare?

Óre acei germenĭ ce sĕ prăsescŭ ca ciupercile, n'arŭ puté fi distruşĭ, năbuşiţĭ, afumaţĭ şi retezaţĭ?

Ar trebuí cercetatŭ, décă catedra de limba română dela universitate nu influinţéză perversŭ asupra desvoltărei sîmţĕmintelorŭ patriotice? Décă acea catedră nu formézâ în societate astfelŭ de cluburĭ, în carĭ se cultivă unŭ şovinismŭ naţionalŭ în direcţiune nepatriotică din punctulŭ de vedere alŭ Ungurilorŭ? şi în carĭ sub egida unorŭ societăţĭ de lectură etc. — tinerimea se deprinde în a sforăí prin lumea largă frase ca cele despre »drepturile răpite?«

Sĕu póte rĕulŭ zace aiurea? Acésta e o cestiune, cu care trebue sĕ ne ocupămŭ, pe care trebue sĕ o lămurimŭ în interesulŭ statului, alŭ bunei înţelegerĭ între cetăţenĭ, şi în interesulŭ liniştei comune.

Póte că în curêndŭ ne vomŭ mai ocupá de acéstă cestiune, de óre-ce o considerămŭ ca fórte seriósă.

Până atuncĭ însă, tinerimea română din Cluşiŭ, décă e perdută pentru idea de statŭ maghiarŭ, celŭ puţînŭ sĕ se ferescă a nu dá cu capulŭ de părete şi a fi prudentă 'şi prevĕḑĕtóre chiar în interesulŭ naţiunei sale!

Cronica ḑilei.

Impĕratulŭ nostru a datŭ 2000 fl. pentru locuitorii din oraşulŭ Ghniany în Galiţia, cari s'au nenorocitŭ prin incendiulŭ celŭ mare, ce s'a întêmplatŭ în acestŭ oraşŭ.

*

M. S. Regele Carolŭ I a conferitŭ baronului de Mayer, ministrului plenipotenţiarŭ alŭ Austro-Ungariei la Bucurescĭ, marea cruce a Stelei României.

*

Naţiunea) anunciă, că d. D Sturdza, ministru afacerilorŭ străine plécă la Parisŭ; de aci va merge la Londra. La întórcere se va oprí la Viena, pentru a conferí cu diplomaţii străinĭ asupra cestiunei Dunării.

*

Noua Revistă din Iaşĭ anunciă, că d. Octaviu Albineţŭ, profesorŭ la Seminarulŭ Socola, a fostŭ condamnatŭ de juriulŭ universitarŭ din Iaşĭ la suspendare pe 18 lunĭ, pentru că a luatŭ mită ca membru alŭ juriului esaminatorŭ pentru bacalaureatŭ.

*

Societatea română de cântărĭ din Caransebeşŭ la 17 (29) Aprile a datŭ o representaţiune musicală.

*

Monitorulŭ oficialŭ din Bucuresci comunică, că Alteţa Sa Archiducele Rudolfŭ, în timpulŭ aflării sale la Bucurescĭ, a înmânatŭ M. S. Regelui Carolŭ o telegramă din partea M. S. Impĕratului, prin care M. Sa arată Regelui şi Reginei în termenii cei mai afectuoşĭ mulţămirile sale pentru buna şi frumósa primire, ce s'a făcutŭ fiilorŭ sĕi.

*

D. R. Patiţa, adv. în Alba Julia, ne comunică, că d-nii Ilie Măcelaru şi I. Popescu, profesorŭ, optândŭ a fi aleşĭ delegaţĭ la Cisnădiă, pentru cerculŭ Vinţului au fostŭ aleşĭ ḑilele acestea d-nii R. Patiţa, adv. şi V. Albini, proprietarŭ în Cutŭ.

*

Astă séră, 1 Maiu la teatru se va representá »Angot.« Inceputulŭ va fi la 8 óre precisŭ.

*

Din Madridŭ se telegraféza, că între Badajoz şi Cindadreal a deraliatŭ unŭ trenŭ şi a căḑutŭ în rîu. Sunt 60 de morţĭ, între carĭ 50 de soldaţĭ concediaţĭ. Ḑiarele credŭ, că acéstă nenorocire e opera conjuraţilorŭ.

*

Monitorulŭ Romei desminte scirea dată de »Creuzzeitung,« că papa a primitŭ dimisiunea archiepiscopului Ledochowsky.

*

Ministrulŭ Mancini notifică ambasadorului englesŭ din Roma, că guvernulŭ italianŭ primesce propunerea pentru conchemarea unei conferinţe, care sĕ se ocupe cu regularea cestiunii financiare egiptene.

Bradŭ, în 24 Aprile 1884.

Pré Onorată Redacţiune!

Conformŭ dorinţei unanime a alegĕtorilorŭ românĭ din cerculŭ electoralŭ alŭ Baiei de Crişŭ, întruniţĭ în conferinţa ţinută în Bradŭ la 10 Aprile st. n. 1884; mi iau libertatea a vĕ trimite în copiă protocolulŭ acestei conferinţe, rugându-vĕ ca sĕ binevoiţĭ a-lŭ publicá în colónele »Gazetei Transilvaniei.«

In numele comitetului esecutivŭ:
Ioanŭ Germanu, secretarŭ.

La conferinţă au luatŭ parte alegĕtorĭ din tóte comunele cercului de alegere. — Numĕrulŭ totalŭ alŭ alegĕtorilorŭ în acestŭ cercŭ e de 1242 Românĭ, şi numai 83 alte naţionalităţĭ, adecă aprópe întregŭ cerculŭ e românescŭ. Biuroulŭ are la îndemână listele alegĕtorilorŭ din fie-care comună. Pre basa acestorŭ liste, au luatŭ parte la conferinţă preste 160 alegĕtorĭ: preoţĭ, învĕţătorĭ, advocaţĭ şi sătenĭ. O mare parte din alegĕtorĭ, fiindŭ sala de întrunire pré mică, n'au pututŭ întrá, şi trebuiră a stá pe afară. Potŭ afirmă că preste 240 alegĕtorĭ s'au presentatŭ la conferinţă. In protocolŭ s'a pusŭ numĕrulŭ celorŭ ce au fostŭ în sală. Comisarulŭ încă nu a lipsitŭ.

Conferinţa a fostŭ convocată pe cale privată — abia cu 3 ḑile înainte, şi totuşĭ s'au presentatŭ atâţĭ alegĕtorĭ.

In 6 Aprile, câţĭ-va alegĕtorĭ maghiarĭ şi vre-o 3 notarĭ românĭ, întruniţĭ totŭ aicĭ în Bradŭ în numĕrŭ de 20 înşĭ au candidatŭ de deputatŭ dietalŭ pe guvernamentululŭ Fekete Zsigmond, fratele preşedintelui de la tribunalulŭ din Deva.

Agitaţiunile s'au începutŭ. La casŭ de a decide conferinţa din Sibiu întrarea în activitate în acestŭ cercŭ, lupta va fi mare.

Corifeii alegĕtorilorŭ românĭ, carĭ au fostŭ şicanaţĭ dela alegerea din 1881 până în presentŭ, vorŭ păşí cu tótă resoluţiunea între alegĕtorĭ.

Corupţiunile şi terorismulŭ vorŭ fi éraşĭ în tótă vigórea. La timpulŭ sĕu, vĕ voiu ţiné în curentŭ cu mişcările de pe aicĭ.

Décă aflaţĭ de bine puteţĭ face întrebuinţare de informaţiunile de mai susŭ. G. . . . .

Protocolulŭ

adunărei alegĕtorilorŭ românĭ, din cerculŭ electoralŭ Baiei de Crişŭ, ţinută în Bradŭ la 10 Aprile st. n. 1884, fiindŭ presenţĭ peste 160 alegĕtorĭ din tóte comunele cercului.

1. La órele 12 antemeridiane, alegĕtorii întrunindu-se în localităţile şcólei elementare din Bradŭ, alegĕtorulŭ Petru Truţa, în presenţa comisariului pretorialŭ, cetesce hârtia convocătóre, emisă din partea sa şi a alegĕtorului Teodorŭ Popŭ; totodată arată, că scopulŭ acestei conferinţe este: organisarea alegĕtorilorŭ pre unŭ nou periodŭ electoralŭ, şi propune a se alege provisoriu de preşedinte Teodorŭ Popŭ, éră de secretarĭ Vasiliu Damianŭ şi Iónŭ Germanŭ.

Propunerea se primesce şi se proclamă de preşedinte Teodorŭ Popŭ, éră de secretarĭ Vasiliu Damianŭ şi Iónŭ Germanŭ.

2. Presidiulŭ pune la ordinea ḑilei programa conferinţei de astăḑĭ, carea este:

a) Constituirea unui comitetŭ electoralŭ esecutivŭ pentru cerculŭ de alegere Baia de Crişŭ.
b) Alegerea membrilorŭ în clubulŭ electoralŭ centralŭ din Deva.
c) Alegerea delegaţilorŭ, carĭ sĕ participe la conferinţa generală a partidei naţionale române, ce se va ţiné în Sibiu; totodată rógă conferinţa, a se dechiara décă primeşte acésta programă după cum e redactată.

Conferinţa unanimŭ primesce programa presentată.

3. Se pune la ordinea ḑilei punctulŭ primŭ alŭ programei: alegerea unui comitetŭ esecutivŭ.

D. Petru Truţa propune: comitetulŭ esecutivŭ va constá din unŭ preşedinte, unŭ vicepreşedinte, doi secretarĭ şi 36 membrii ce au sĕ se alégă din cele 12 notariate ale cercului de alegere.

Propunerea se primeşte cu unanimitate.

4. Presidiulŭ propune a se alege, pre lângă birou, o comisiune de 5 inşĭ, carĭ sĕ se consulte şi sĕ propună adunărei pre membrii ce au sĕ fiĕ aleşĭ în comitetulŭ esecutivŭ; totodată sĕ se suspindă şedinţa pe 10 minute.

Propunerea se primeşte alegĕndu-se în comisiune: George Părău, George Bogdanŭ, Simeonŭ Băcilă, Petru Rimbaşŭ şi Franciscŭ Uleiu, — conferinţa se suspinde pe 10 minute.

5. După redeschiderea conferinţei, presidiulŭ provocândŭ pe secretarĭ a cetí lista compusă de comisiune, rógă conferinţa a se dechiará asupra membrilorŭ, décă sunt bine aleşĭ sau nu.

După cetirea listei, conferinţa unanimŭ dechiară de membri aleşĭ în comitetulŭ esecutivŭ pe următoriĭ:

Teodorŭ **Popŭ**, preşedinte, Franciscŭ **Uleiu**, vicepreşedinte, Iónŭ **Germanŭ** şi Vasiliu **Damianŭ**, secretarĭ; ér de membri: Iónŭ **Lesingŭ**, Iacobŭ **Opriţa**, Iónŭ **Oncu**, Alexandru **Petrescu**, Petru **Oncu**, Emilŭ **Cosperda** pentru notariatulŭ Nata de josŭ şi Tomescĭ. Iónŭ **Micluţa**, Danilă **Giurgiu**, Iónŭ **Stănila** pentru notariatulŭ Rişculiţa. Adamŭ **Clejŭ**, Iónŭ **Rusu**, Iosifŭ **Costea**, pentru notariatulŭ Ribiţa. Iónŭ **Iurca**, Iónŭ **Titu**, Iónŭ **Irimie**, Antonie **Oncu**, pentru notariatulŭ Cebea. Iónŭ **Romanŭ**, Iónŭ **Atanasie**, George **Coposŭ** pentru notariatulŭ Luncoiulŭ de susŭ. Iónŭ **Germanŭ**, Petru **Golcea**, pentru notariatulŭ Bradŭ. Simionŭ **Băcilă**, Petru **Perianŭ**, George **Părău**, Popa **Avramŭ**, Tovie **Perianŭ**, pentru notarintulŭ Băiţa. George **Bocanŭ**, Iónŭ **Câmpeanŭ**, Tovie **Todoranŭ**, Iónŭ **Perianŭ**, pentru notariatulŭ Crisciorŭ. Moise **Ciocanŭ**, Petru **Rimbaşŭ**, pentru notariatulŭ Mihăleiu. Simeonŭ **Ardeu**, Gavrilă **Borza**, Iónŭ **Birău**, pentru notariatulŭ Buceşŭ.

Pentru notariatulŭ Baia de Crişŭ nu s'a aflatŭ de lipsă alegerea de membri, ci s'a concreḑutŭ întrega inteliginţă, în frunte cu preşedintele comitetelui esecutivŭ.

6. Se pune la ordinea ḑilei alegerea membrilorŭ la comitetulŭ centralŭ electoralŭ din Deva.

FOILETONŬ.

Satulŭ cu comorile.

Novelă poporală.

(Urmare.)

Şi cum se ducea acum pe drumulŭ ţĕriĭ, în zelulŭ celŭ mare, vorbea tare cu sine, ca şi cum ar vorbí înaintea cutărui diregĕtorŭ mare; într'aceea mergea cu paşĭ totŭ mai iuţĭ şi în mânia lui îşĭ avênta mânile prin aerŭ, acuşĭ în drépta, acuşĭ în stânga, ca unŭ popă cândŭ predică din uşa bisericei. Cum mergea astfelŭ cufundatŭ, de odată îi scapă bĕţulŭ din mână, se împiedecă şi cade aşa de frumosŭ, pălăria sare la câţĭ-va paşĭ, îşĭ turtesce nasulŭ, ér pieiórele i se ridică în aerŭ, de gândeai că vrea sĕ sbóre cu ele. — Buturugă se scólă gemêndŭ şi înjurândŭ, îşĭ ia pălăria din pulbere şi, punêndŭ mâna pe frunte, sêmte o îmflătură în formă de cornŭ, ér nasu-i sângerá şi erá vênĕtŭ ca o prună. Asta de bună sémă mĭ-a făcut'o Alexandru, gândea elŭ şi se temù se mérgă mai departe, ca sĕ nu i se întêmple ceva şi mai rĕu.

Pe cândŭ îşĭ ştergea încă sângele ce-i curgea din nasŭ, étă că pe drumŭ s'apropiă unŭ călăreţŭ în galopŭ, se opresce lângă elŭ şi întrebă grăbitŭ: »Este în satulŭ ăsta unŭ domnŭ cu numele Alexandru şi nu scii, a casă e?»

»Este şi e acasă; dar de ce?«

»Prinţulŭ moştenitorŭ vrea sĕ vorbéscă cu elŭ,« rĕspunse şi se duse éră în sborŭ cătră Bogata.

Buturugă înholbà cu mirare ochii şi dete din umĕrŭ. »Ce a ḑisŭ, prinţulŭ moştenitorŭ... unŭ prinţŭ la Alexandru?« Abia scăpà vorba din gură şi étă se ivesce o calésca minunată, trasă de şese cai, înainte cu visitiulŭ şi îndĕreptŭ pe capră şedeau slugĭ bine îmbrăcate. In calésca şedea unŭ domnŭ tênĕrŭ într'o haină vênătă, pe pieptŭ cu o stea de argintŭ. Calésca trecù înainte spre Bogata.

»Sĕ fulgere şi sĕ trăsnéscă,« strigă Buturugă »Prinţulŭ de sigurŭ vrea sĕ vină la mine în cortelŭ, eu nu suntŭ acasă... prin urmare se va duce la Ciupercă.

Buturugă a începutŭ acum a fugí din rĕsputerĭ spre satŭ.

Ce face, ce nu, étă-i alunecă bĕţulŭ din mână şi cade ca unŭ trunchiŭ... îi pocniră tóte cóstele şi hainele i se umplură de noroiŭ. Acum înjurândŭ schiopătá încetŭ cătră satŭ. Nevĕḑêndŭ nicĭ o calésca înaintea casei lui, numai că nu crepà de mâniă, creḑêndŭ că prinţulŭ a trasŭ la Ciupercă. Schiopătá aşa dară mai departe însĕ nu vĕḑù trăsura nicĭ la acesta. Se întorse acasă dar nu găsì sufletŭ de omŭ. Se desbracà, îşĭ spălà faţa, dar încremenì vĕḑêndu-şĭ în oglindă nasulŭ câtŭ pumnulŭ şi córnele minunate de pe frunte, — cu tóte că 'n oglindă, de murdară ce erá, puţinŭ se vedea. Acum se cătrănì pe toţĭ cei din casă. Intr'aceea vine slujnica abia gâfâindŭ şi ḑice: »Domnule! la învĕţătorulŭ a sositŭ unŭ împĕratŭ, orĭ unŭ craiŭ. Totŭ satulŭ s'a strînsŭ înaintea casei lui Alexandru.«

Buturugă nu sciá, ce sĕ facă. Totuşĭ în sfêrşitŭ se duse şi elŭ la ómenii dinaintea casei învĕţătorului. După o jumĕtate de ceasŭ prinţulŭ ieşi afară, ţinêndŭ pe Alexandrŭ d'o mână-şĭ pe Irina de alta. Cu amêndoi erá fórte prietinosŭ. Prinţulŭ, după ce se suì în calésca, le întinse înc'odată mâna la amêndoi, apoi plecà ca fulgerulŭ.

Toţĭ sătenii îşĭ descoperiră capetele şi, uimiţĭ, stetéu cu gurile căscate.

In satulŭ întregŭ era acum lucru hotărâtŭ, că Alexandru nu e omŭ prostŭ. Prinţulŭ nu vine nicĭ la unŭ învĕţătorŭ numai casĕ-lŭ cerceteze şi nu e numai de florĭ de mĕrŭ aşa prietinosŭ cu elŭ. Domnii marĭ au lipsă de mulţi banĭ şi pentru scopulŭ ăsta au lipsă de ómeni carĭ sapă comorĭ, carĭ sunt plinĭ de banĭ ca stupulŭ. Domnii cei marĭ nu sunt totdéuna şi cei mai evlavioşĭ, asta se scie, şi nu-şĭ sfarmă capulŭ ce va fi după mórte, numai aci sĕ le mérgă bine.

Aceste şi alte vorbe de felulŭ acestora frământau de aicĭ înainte capetele ţĕranilorŭ sdrenţoşĭ şi calicĭ. Mulţĭ erau mai prietinoşĭ şi vorbiau între sine: »Cândŭ aş sci cum sĕ începŭ, nu mi-aş sparge multŭ capulŭ... Incă astăḑĭ m'aş închiná satanei, décă ar trebui, numai sĕ scapŭ de datorii şi sĕ amŭ banĭ destui.

Eu nu aş face ca învĕţătorulŭ. Elŭ e unŭ prostŭ şi jumĕtate, că trăesce aicĭ, ca noi. Eu aş călĕtorí ca prinţulŭ, cu şése cai, cu slugĭ; în bucătăriă aş avea totŭ friptură, ér pivniţa plină cu vinŭ. O! numai decâtŭ mi-aş pune sufletulŭ!

Aşa cuvinte blăstĕmate vorbiau ómenii fără sfiélă. Averea strícă inima, dar sĕrăcia încă o strică. Şi cândŭ sĕrăcia, prostia şi poftele rele sunt împreună, atuncĭ draculŭ e mai mare. Aşa e prin unele sate, aşa era, din nenororere, şi în Bogata.

Georgiu Bogdanŭ propune a se alege: Teodorŭ Popŭ advocatŭ, Petru Truța advocatŭ, Georgiu Părău administratorŭ protop. și Franciscŭ Uleiu proprietarŭ.

Propunerea lui Georgiu Bogdanŭ se primește, și se dechiară de membrii aleșĭ: Teodorŭ **Popŭ**, Petru **Truța**, Georgiu **Părău** și Franciscŭ **Uleiu**.

7. Se pune la ordinea ḑilei alegerea delegațilorŭ la conferința generală ce se va ținé in Sibiiu.

Petru Rimbașŭ propune sĕ se alégă Teodorŭ Popŭ, Georgiu Părău și Petru Truța.

Presidiulŭ observă, că sunt a se alege numai doi delegațĭ, totastfelŭ observă și Iónŭ Rusu, mediculŭ.

Petru Truța renunță de a fi alesŭ și propune în loculŭ sĕu pe Franciscŭ Uleiu.

Iónŭ Germanŭ e de părere, că alŭ treilea membru póte sĕ vină namai ca suplentŭ, de aceea avêndŭ în vedere, că Teodorŭ Popŭ și Petru Truța, au statŭ totdéuna în fruntea acestui cercŭ electoralŭ, propune: sĕ nu se priméscă abḑicerea lui Petru Truța, din contră sĕ se alégă de delegațĭ impreună cu Teodorŭ Popŭ ca ordinarĭ, éră de delegatŭ suplentŭ sĕ se alégă Franciscŭ Uleiu.

Punêndu-se propunerile la votŭ, se primește propunerea lui Iónŭ Germanŭ și astfelŭ se proclamă de delegațĭ pentru conferința generală ce se va ținé în Sibiiu: Teodorŭ **Popŭ**, advocatŭ în Baia de Crișŭ, și Petru **Truța**, advocatŭ în Baia de Crișŭ; ér de delegatŭ suplentŭ Franciscŭ **Uleiu**, proprietarŭ mare în Ribița.

8. Petru Truța propune: Românii alegĕtorĭ din cerculŭ electoralŭ Baia de Crișŭ aderéză la programa partidei naționale, statorită în 1881 în Sibiiu, eventualŭ se vorŭ supune necondiționatŭ și vorŭ lucrá solidarĭ, pentru realisarea concluselorŭ, ce se vorŭ aduce în conferința generală, în obiectulŭ acesta.

Propunerea acésta se primește unanimŭ.

9. Franciscŭ Uleiu, avêndŭ în vedere, că în acestŭ cercŭ s'a candidatŭ până acum, de cătră câțĭ-va alegĕtorĭ maghiarĭ, de ablegatŭ dietalŭ unŭ maghiarŭ, propune: sĕ se facă candidarea și din partea conferinței nóstre; totodată elŭ candidéză de ablegatŭ dietalŭ pe advocatulŭ Petru Truța.

Presidiulŭ observă, că acéstă propunere nu este în programă și arŭ fi bine sĕ trecemŭ la ordinea ḑilei peste ea.

Iónŭ Germanŭ propune sĕ nu se ia în desbatere meritoria propunerea lui Franciscŭ Uleiu, ci sĕ se aderseze la comitetulŭ esecutivŭ, carele la timpulŭ sĕu sĕ ia dispositiunile necesare relativŭ la acéstă propunere.

Petru Truța, abstragândŭ dela persóna sa, că va fi candidatŭ, orĭ nu, avêndŭ în vedere, că pentru părțile anexe la Ungaria, s'a decisŭ la 1881 în Sibiiu intrarea în activitate, sprigionesce propunerea de candidare.

Petru Rimbașŭ este de părere, că în cerculŭ nostru, după resultatulŭ tristŭ din 1881, cândŭ candidatulŭ nostru Sigismundŭ Boilea a căḑutŭ — sĕ ne dechiarămŭ pasivĭ.

Punêndu-se la votŭ propunerile se primește propunerea lui Franciscŭ Uleiu, în urma căreia se candidéză de ablegatŭ dietalŭ Petru Truța.

10. Petru Truța, mulțămindŭ conferinței, pentru increderea arĕtată, 'șĭ descopere convingerile sale politice, carĭ sunt în acordŭ cu programa partidei naționale stabilite la 1881 în Sibiiu, și cetindŭ aceeașĭ programă promite a se conformá și pe viitorŭ întru tóte decisiunilorŭ, ce se vorŭ luá în conferința generală ce se va ținé în Sibiiu.

Conferința întimpină cu aprobărĭ aceste declarațiunĭ.

Președintele rógă conferința a'șĭ alege o comisiune pentru verificarea protocolului.

Se alegŭ; Georgiu Bogdanŭ, Georgiu Părău și Ioanŭ Rusu (mediculŭ).

Ne fiindŭ altceva la ordinea ḑilei presidiulŭ dechiară conferința de închisă.

D. M. S.

Teodorŭ Popŭ m. p. președinte	**Vasiliu R. Damianŭ,** secretarŭ.

Ioanŭ Germanŭ, secretarŭ.

Intrunindu-se comisiunea verificatóre la datulŭ subînsemnatŭ, protocolulŭ presente se verifică.

Bradŭ în 23 Aprile 1884.

Georgiu Părău m. p. **Georgiu Bogdanŭ** m. p. **Ioane Rusu** m. p.
membrii verificătorĭ.

Tricolorulŭ românŭ.

»Kolosvári Kzl.« de la 26 Aprilie ḑice că societatea eraldică din Budapesta ținêndŭ ḑilele acestea o ședință publică, d. Rethy a vorbitŭ despre emblema și colorile țĕrii românescĭ.

Conferențiarulŭ afirmândŭ: că se ocupă de mai multŭ timpŭ cu venirea Românilorŭ în țĕrile Dunărei, nu se unesce cu părerile emise de Roesler și Hunfalvy, ci susține că printr'unŭ studiu îndelungatŭ a ajunsŭ la acelŭ resultatŭ, că Românii din secululŭ XII. și XIII. au emigratŭ din-spre Serbia în Transilvania și n'a fostŭ unŭ elementŭ omogenŭ, ci o aglomerațiune de Sêrbĭ, Bulgarĭ și Albanezĭ în frunte cu preoțĭ și conducătorĭ sêrbĭ și bulgarĭ. D'aicĭ se esplică, ḑice Rethi, causa pentru care limba bisericéscă la Românĭ a fost până în al XVII. secolŭ cea slavonă. In urmă Sêrbiĭ, Bulgariĭ și Albanezii contopindu-se cu Româniĭ s'aŭ format într'o națiune omogenă. O asemenea asimilațiune s'a făcutŭ și în Moldova și în Valachia, care după resbelulŭ Mongolilorŭ s'aŭ constituitŭ pe ruinele Cumanieĭ. Moldova, după d. Rethy, a fostŭ intemeiată de Ruteni, nu de Dragoșŭ și cea d'antâiu a eĭ dinastiă a fostŭ ruthéna. Intemeiătorii Valachiei au fostŭ nu Radu Negru ci Bisseniĭ, unŭ poporŭ uraltaicŭ. de religiune mahomedană. Româniĭ, urméză d. Rethy, și astăḑĭ asimiléză pe cei de limbĭ străine. Esemplulŭ în acéstă privință îl oferă Serbia, unde Româniĭ de la Negotinŭ româniséză iute pe Sêrbiĭ, carĭ au ajunsŭ a crede că casa în care pune piciorulŭ o român că e fără scăpare, romănisată.

Cu privire la tricolorulŭ naționalŭ românŭ, d. Rethy afirmă că în vechime nu erau colorile de astăḑĭ: roșu, galbenŭ și albastru, colorile țĕrei romănescĭ. Aceste culorĭ sunt vechile culorĭ ale principilorŭ Transilvanĭ și în timpurile mai recente Româniĭ ardelenĭ le-au transportatŭ în România.

Româniĭ ardelenĭ, ḑice d. Rethy, la începutulŭ secolului acestuia fată cu tendențele unioniste ale Ungurilorŭ și-au insușitŭ culorile transilvane. La 1848 tabĕra lui Iancu a aboratŭ în munțĭ stindardulŭ Transilvaniei, ale căruĭ culorĭ trecuseră în domeniulŭ uităriĭ, și astfelŭ au devenitŭ culorĭ naționale romăne.

D. Rethy a terminatŭ conferința sa ḑicêndŭ că în timpulŭ resbelului ruso-turcŭ, nimenĭ nu s'a gânditŭ în România că Dorobanțiĭ au luatŭ redutele de la Grivița, sub stégurile lui Bethlen și ale lui Rakotzy.

Amŭ pusŭ într'adinsŭ în vederea publiculuĭ conferința d-lui Rethy fără nicĭ unŭ comentnrŭ și sperămŭ că istoriciĭ noștriĭ se vorŭ grăbi a rĕspunde la aceste nonsensurĭ emise de »învĕțatulŭ« istoricŭ ungurŭ.

Convocare.

Comitetulŭ clubului alegĕtorilorŭ românĭ din cerculŭ Clușiului și alŭ Gilăului a decisŭ, ca adunarea pentru alegerea celorŭ patru deputațĭ (câte doi de fie-care din memoratele cercurĭ electoralĭ) la conferința electorală generală a națiunii române, ce se va conchemá nu peste multŭ la Sibiiŭ, sĕ se țină la Clușiu-Monasturŭ în 23 Aprile st. v. — 5 Maiŭ st. n. a. c. la 10 óre înainte de améḑĭ în școla confețională română gr. cat. — Sunt rugațĭ toțĭ acei Românĭ din amintitele douĕ cercurĭ, carĭ posedŭ dreptulŭ de a alege deputațĭ pentru dieta țĕrei, ca în vederea marilorŭ cestiunĭ naționalĭ-politice, ce ne frĕmêntă, cum și a vitalelorŭ interese naționale, ce sunt legate de deslegarea fericită a acelorŭ cestiunĭ, sĕ nu pregete a se înfățișa la numita adunare în numĕrŭ câtŭ mai mare.

Din ședința comitetului Clubului electoralŭ rom.

Clușiu 18 (6) Aprile 1884.

Președintele:	Secretarulŭ:
Alesandru Bohățelŭ m. p.	**Alesiu Popŭ.**

Diverse.

Unŭ soldatŭ nebunŭ. — Ḑiarele italiene aducŭ din Neapole scirea că soldatulŭ Salvatore Misdei din Lirofano a mersŭ în casarmă la 13 Aprilie în stare turmentată de beție. Schimbândŭ óre-care vorbe cu camaradii sĕi, căprarulŭ de serviciu i-a poruncitŭ sĕ fiĕ liniscitŭ și sĕ se culce. Soldatulŭ la începutŭ, s'a supusŭ, dar sărindŭ repede din patŭ, și-a luatŭ pușca din cuiŭ și provĕḑêndu-se cu mai multe cartușe, ieși ca unŭ nebunŭ pe ușă și trase asupra orĭ-căruia, pe care'lŭ întâlnea în cale. Situațiunea a fostŭ ingrozitóre. Rĕsunetulŭ împușcăturilorŭ, țipetulŭ soldațilorŭ a alarmatŭ întregulŭ cartierŭ. Era cu neputință de a prinde pe furiosulŭ, care a trasŭ cu pușca de 50 de orĭ. Celŭ dintêiŭ, care a cutezatŭ sĕ se apropie de elŭ, a fostŭ unŭ sergentŭ de vênĕtorĭ și, cândŭ era sĕ'lŭ prindă, atuncĭ i-a scăpatŭ din mână și a fugitŭ pe coperișŭ de unde a trasŭ asupra sergentului, și l'a rănitŭ. Trei soldațĭ au scăpatŭ pe fereastre, rănindu-se ușorŭ. Măcelulŭ ar fi fosrŭ mai sângerosŭ, décă patru soldațĭ, carĭ se ascunseseră sub patŭ nu l'arŭ fi apucatŭ de picióre, în momentulŭ cândŭ elŭ căuta prin cameră nouĕ jertfe.

Astfelŭ l'au trântitŭ și l'au legatŭ, după ce elŭ trăsese cu pușca asupra mai multorŭ cameraḑĭ de ai sĕi, dintre carĭ patru au muritŭ, ér cincĭ suntŭ în agonia morțiĭ; doi au scăpatŭ ușorŭ rănițĭ. Ucigașulŭ adusŭ în siguranță, în nóptea întêiŭ a urlatŭ ca un turbatŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 30 Aprile st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6%	122.60	Bonurĭ croato-slavone	100.—
Rentă de aurŭ 4%	91.95	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.—
Rentă de hârtiă 5%	88.75	Imprumutulŭ cu premiu ung.	117.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	141.40	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	116.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96.10	Renta de hârtiă austriacă	80.15
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	118.50	Renta de arg. austr.	81.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	101.—	Renta de aurŭ austr.	101.05
Bonurĭ rurale ungare	101.50	Losurile din 1860	136.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.—	Acțiunile băncei austro-ungare	852.—
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	100.25	Act. băncei de creditŭ ung.	320.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	100.—	Act. băncei de creditŭ austr.	320.50
Bonurĭ rurale transilvane	100.—	Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.71
		Napoleon-d'orĭ	9.64
		Mărcĭ 100 împ. germ.	59.40
		Londra 10 Livres sterlinge	121.35

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**

Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu.**

13. Săpătorii de comorĭ.

Mare mirare cuprinse pe Alexandru, vĕḑêndŭ mereu, acușĭ pe unulŭ, acușĭ pe altulŭ, că vine la dênsulŭ și vrea sĕ-i vorbéscă într'ascunsŭ, și-apoi ieșiá deodată cu afurisitele cuvinte: »Alexandre, tu desgropĭ comorĭ, asta o scie întregŭ satulŭ. Invéță-mĕ și pe mine. Tu pricepĭ meșteșugulŭ dracului. Cândŭ se va arĕtá necuratulŭ, nu-mĭ va fi nicĭ o frică. De-mĭ va cere iscălitura cu sângele meu, mĕ închinŭ lui cu trupŭ și sufletŭ. Veḑĭ, sunt lipsitŭ de sĕracŭ, altcum n'așŭ face asta.«

Multŭ timpŭ Alexandru nu sciá ce se ḑică față cu stricăciunea ómenilorŭ ăstora. Fiindŭ însĕ că acum veniau totŭ maĭ mulțĭ și nu-lŭ slăbéu cu rugămintele, iĭ poftì pe toțĭ, însĕ pe fiă-care în deosebĭ, ca sĕ vină la dênsulŭ în cutare vreme pe la mieḑulŭ nopțiĭ.

In nóptea hotărîtă, după orele 11, fiindŭ întunericŭ bine, se furișéză unulŭ după altulŭ în locuința lui Alexandru. Acesta conducea în tăcere, pe care cum sosiá, într'o odaiă întunecósă. Erau cu toții trei-ḑecĭ și doi părințĭ de familiă. Pe fiă-care îlŭ trecea fiorĭ, cândŭ s'atingea în întunericŭ de altulŭ și cândŭ simțiá ceva viu lângă sine. Pentru că nicĭ unulŭ nu sciá de ceilalțĭ. La mulțĭ le curgeau sudorĭ recĭ pe față, alții ar fi tulit'o bucurosŭ la fugă, décă nu s'ar fi temutŭ de ucigălŭ-crucea.

Așa petrecură o oră întrégă în tăcere adêncă, cu frica în spinare și abia cutezândŭ sĕ resufle. La mieḑulŭ nopții deodată se deschide ușa și pășesce înăuntru unŭ ofițerŭ frumosŭ imbrăcatŭ, la chipiu cu pénă înaltă, cu o spadă lungă, pe peptŭ cu o medaliă. In mânĭ avea douĕ lumînărĭ aprinse, pe care le puse înaintea lorŭ pe mésă. Cândŭ se recunoscură cu toții, la începutŭ se rușinară unii de alții, pentru că băgară de sémă, că fiăcare venise cu același scopŭ. Acum privirá érășĭ asupra ofițerului mândru, pe care îlŭ credeau duhulŭ necuratŭ, dar recunoscură în elŭ pe învĕțătorŭ.

Invĕțătorulŭ ḑise cu o privire seriósă: »Uitați-vĕ numai la mine nenorociților! Mĕ cunósceți cine sunt. Eu nu umblŭ cu necuratulŭ. Mai marele meu este Dḑeu. Voi însĕ ațĭ căḑutŭ de multŭ dela D-ḑeu. Voi v'ațĭ îmbĕtatŭ și v'ațĭ desmerdatŭ, ațĭ înșelatŭ și-ațĭ mințitŭ, ațĭ furatŭ, ațĭ jucatŭ la cărțĭ, uitândŭ soția și copii, ațĭ făcutŭ tóte drăciile și blăstĕmățiile. De aceea ațĭ sĕrăcitŭ și ațĭ desnădăjduitŭ. Omenia însĕ e mai trainică, frica de D-ḑeu te face bogatŭ. In căile Domnului este binecuvêntarea Domnului. Nu vreu sĕ fiu bogatŭ, dar sĕracŭ nu sunt. De vrețĭ sĕ trăițĭ ca mine, facețĭ ca mine!«

Așa vorbì Alexandru și scóse o pungă mare și-o deșertà pe masă. — D'odată căḑură monede frumóse. de aurŭ, care sĕ roteu pe masă și ițĭ luau vederea.

Sătenii nu vĕḑuseră în totă viéța lorŭ atâta aurŭ la unŭ locŭ. Li sĕ sbătea inima și gura le lăsá apă.

Alexandru începù éră: »Dreptŭ vĕ spunŭ, aurulŭ acesta nu te face fericitŭ, dar cumpănéla cu care câștigĭ și folosescĭ aurulŭ ea este care te face fericitŭ. Voi ați venitŭ la mine sĕ vĕ învĕțŭ unde sĕ găsițĭ comorí, se vĕ învĕțŭ meșteșugulŭ d'a face banĭ. Meșteșugulŭ acesta este cea mai bună înțelepciune a vieții și mai multŭ vrednicŭ de câtŭ aurulŭ însușĭ. Decă avețĭ înțelepciunea, vețĭ avea aurŭ și nu-lŭ vețĭ prețuì așa tare. Dar nu vețĭ ajunge la acésta înainte d'a fi probațĭ. Timpulŭ de probă ține șépte anĭ și șépte sĕptĕmânĭ. Cela ce va avé rĕbdare până 'n sfêrșitŭ va avé bucurii peste bucurii. Eu vĕ stau bunŭ că, împlinindŭ acestŭ restimpŭ, fie-care din voi va avé pe masă mai multŭ aurŭ de câtŭ vĕdŭ ochiĭ voștrii aicĭ. — Proba este însĕ grea pentru celŭ fără D-ḑeu, și aspră pentru celŭ pĕcătosŭ. Pentru că trebue sĕ se nască a doua óră.«

Cei treiḑecĭ și doi ascultară speriațĭ la vorbele învĕțătorului. Toțĭ se uitau la dênsulŭ ca încremenițĭ.

»Acela,« ḑise Alexandru, »care dintre voi vré sĕ țină proba de șepte anĭ și șépte sĕptĕmênĭ, póte sĕ remână. Er acela, care se teme séu se clatină în credință, sĕ se care d'aci.«

Nu se duse nicĭ unulŭ.

»Bine, strigà Alexandru, atuncĭ înaintea lui D-ḑeu, care e în totŭ loculŭ trebue se jurațĭ șépte lucrurĭ, aceste sĕ le ținețĭ cu credință șépte anĭ și șépte sĕptămânĭ.«

»Ântâiŭ: șépte anĭ și șépte sĕptămânĭ trebue sĕ ocolițĭ tóte cârciumele, dar cu atâtŭ mai desŭ sĕ cercetațĭ bisericele, se ascultațĭ cuvêntulŭ lui D-ḑeu și se vĕ îndreptațĭ după elŭ!

A doua: șépte anĭ și șépte sĕptĕmânĭ sĕ nu luațĭ cărțĭ de jocŭ în mânile vóstre

»A treia: șépte anĭ și șépte sĕptĕmânĭ nu este permisŭ sĕ iésă de pe buzele vóstre nicĭ unŭ blăstemŭ, nicĭ o înjurătură, clevetire orĭ minciună.

(Va urma).

„GAZETA TRANSILVANIEI“

ḌIARŬ CUOTIDIANŬ.

Ca mâne se 'mplinescŭ 50 de anĭ, de cândŭ „Gazeta Transilvaniei,“ sub cea mai cumplită prigonire a némului românescŭ, a arboratŭ în mijloculŭ valoroşilorŭ şi patrioticilorŭ comercianţĭ din Braşovŭ, acestŭ emporiŭ alŭ Transilvaniei, drapelulŭ redeşteptării naţionale.

Tótă suflarea românéscă cu bucuriă şi cu căldură a îmbrăţişatŭ acestŭ ḍiarŭ-apostolŭ alŭ poporului română şi grupatu-s'au cu toţiĭ sub drapelulŭ arboratŭ de elŭ şi lucrat'au cu însufleţire şi bărbătéscă statornicià pentru înălţarea românismului.

Grea şi amară era lupta. Tendinţele de a desnaţionalisă pe Românĭ îşĭ ajunsese culmea. Legea dela 1832 adusă de dieta maghiară glăsuiă ca în seminariulŭ românescŭ din Aradŭ sĕ se înveţe şi unguresce şi ca: **„de aici încolo la tóte confesiunile sĕ se admită şi sĕ funcţioneze numai astfelŭ de preoţĭ, predicatorĭ şi vicarĭ, carĭ sciu unguresce.“**

Apĕratu-s'aŭ cu bărbăţiă Românii dintre Tisa şi Carpaţĭ în contra acestorŭ uneltirĭ duşmane şi sosit'a după nópte şi vijeliă şi o ḍi cu sóre, dar numai o ḍi, căcĭ în cealaltă diminéţă se iviră éraşĭ nuorĭ furtunoşĭ pe cerіŭ. Róta sorţiĭ aduse din nou prigonirile de odinióră asupra capului nostru. Par' că sórtea a voitŭ sĕ încerce până unde merge tăria şi perseveranţa Românului.

Cu tóte uneltirile şi prigonirile însĕ „Gazeta Transilvaniei“ îşĭ ridică fruntea şi unindŭ sufletesce pe toţĭ Românii luptă necurmatŭ şi fără pregetŭ pentru drepturile şi libertăţile opinciĭ românescĭ.

Adversarii noştri neperḍênd din vedere acéstă luptă şi preţuindŭ resultatele dobêndite de până acum după adevĕrata lorŭ valóre şi-au î n d o i t ŭ p u t e r i l e, şi, acum după 50 de anĭ, şi-aŭ p e r f e c ţ i o n a t ŭ şi r a f i n a t ŭ mijlócele pentru sugrumarea şi stingerea nóstră. Prin urmare, şi noi cei de astăḍĭ, credincioşĭ şcolarĭ ai românismului, asemenea sĕ ne strîngemŭ rêndurile, şi sĕ ne î n d o i m ŭ p u t e r i l e d e a p ĕ r a r e.

Adversarilorŭ noştri, avêndŭ ei puterea ţĕriĭ în mână, le-a fostŭ pré uşorŭ de a ne lovi în tóte interesele politice, comerciale şi economice, şi acum atăcându-ne în şcólă ca şi în biserică, în limbă ca şi în avere, nouĕ nu ne-a mai remasŭ altŭ mijlocŭ de apĕrare de câtŭ **condeiulŭ**, cu care toţĭ Românii datorĭ sunt de a strigă în lumea largă şi de a cere dreptate şi libertate pentru poporulŭ românŭ dintre Tisa şi Carpaţĭ.

Ast-felŭ împinşĭ de dorulŭ de a ne folosi ḍ i l n i c ŭ şi cu energiă de acestŭ pacinicŭ mijlocŭ apelămŭ la publiculŭ celŭ mare românŭ pentru a ne susţine în ḍilnica nóstră luptă naţională şi în firma nóstră speranţă de a fi încuragiaţĭ, deschidemŭ abonamentŭ la **ḍiarulŭ nostru cuotidianŭ**

GAZETA TRANSILVANIEI

care precum acum 50 de anĭ a fostŭ **primulŭ organŭ de publicitate românŭ**, tot asemenea şi astăḍĭ e **primulŭ organŭ cuotidianŭ românŭ**, ce apare dincóce de Carpaţĭ.

Suntemŭ siguri, că publiculŭ românŭ e pe deplinŭ convinsŭ de principiile, ce le profeséză acestŭ ḍiarŭ şi de modulŭ cum acestŭ organŭ alŭ Românilorŭ dintre Tisa şi Carpaţĭ a sciutŭ chiar şi în çele mai grele împrejurărĭ sĕ ţ i e s u s ŭ s t i n d a r d u l ŭ n a ţ i o n a l i t ă ţ i i r o m â n e.

Privindŭ dér cu încredere la viitorŭ, **Gazeta Transilvaniei** dela 1 Aprile a începutŭ a eşí în tóte ḍilele, afară de Duminicĭ, şi serbătorĭ, şi pentru a puté cu înlesnire străbate până chiar şi în sĕraca colibă a ţĕranului românŭ, va fi celŭ mai eftinŭ ḍiarŭ din monarchia Austro-Ungară:

ABONAMENTE:

Pentru **Austro-Ungaria** pe anŭ **12 fl.**, pe 6 lunĭ **6 fl.**, pe 3 lunĭ **3 fl.** Pentru **România** pe anŭ **36 lei**, pe 6 lunĭ **18 lei**, pe 3 lunĭ **9 lei**. Domniĭ abonaţĭ, carĭ au plătitŭ abonamentulŭ cu stimă sunt rugaţĭ a ne trămite diferenţa. Celŭ mai uşorŭ mijlocŭ de abonare este prin **mandatŭ postalŭ**.

REDACŢIUNEA.

Nr. 4881—884. 1—3

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului vacantŭ de subnotarŭ la subscrisulŭ magistratŭ, împreunatŭ cu unŭ salariu anualŭ de 600 fl. şi 150 fl. banĭ de cuartirŭ; spre ocuparea, mai departe, alŭ postului de practicantŭ magistratualŭ, devenindŭ eventualmente vacantŭ, împreunatŭ cu unŭ salariu anualŭ de 400 fl., se escrie prin acésta concursŭ.

Concurenţiĭ pentru unulŭ din aceste posturĭ au sĕ aştérnă, până celŭ multŭ în 15 Mai a. c. la 5 óre după prânḍŭ, pe lângă petiţiunĭ, documentele asupra absolvărei studiilorŭ juridice în terminŭ de 4 anĭ, asupra depunerei celŭ puţinŭ alŭ esamenului de statŭ politicŭ, şi asupra împrejurărei, că nu au trecutŭ peste etatea de 40 anĭ.

B r a ş o v ŭ, în 29 Aprile 1884.

Magistratulŭ orăşenescŭ.

Tipografia Alexi Braşovŭ.